

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL	
PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	22 Ionawr 2026
TEITL YR ADRODDIAD:	Diweddariad y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol a Dirprwy Swyddog Monitro
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Fel yr uchod
ADRODDIAD GAN:	Lisa Lord / Gurvynda Paddan-White Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol a Dirprwy Swyddog Monitro (Locwm) lisalord@ynysmon.llyw.cymru
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.llyw.cymru

1. CYFLWYNIAD

1.1 Mae'r adroddiad hwn yn darparu diweddariad gan y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol a Dirprwy Swyddog Monitro ar nifer o faterion sy'n berthnasol i'r Pwyllgor.

2. MATERION

2.1 Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2024/2025

Ar 25 Medi 2025, cyflwynodd Cadeirydd y Pwyllgor Safonau yr Adroddiad Blynyddol i'r Cyngor llawn. Yn y cyfarfod hwn, fe wnaeth y Cyngor gymeradwyo

- i. Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2024/2025, a
- ii. Rhaglen Waith y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2025/26 (gan gydnabod y gall rhai materion ychwanegol godi a chael eu hychwanegu i'r rhaglen).

Mae copi o'r Adroddiad Blynyddol wedi cael ei anfon at Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

Mae copi o'r adroddiad i'r Cyngor llawn a'r Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2024/25 ar gael yn y fan [yma](#)

2.2 Hyfforddiant ar y Cod Ymddygiad - diweddariad

Yn dilyn cyfarfod y Pwyllgor Safonau ym mis Mehefin eleni, ysgrifennodd at bob Cyngor Tref a Chymuned ar 6 Awst 2025 yn gofyn am eu cynlluniau ar gyfer darparu hyfforddiant ar y Cod Ymddygiad a chyhoeddi'r cynlluniau hynny. Hyd y mae, mae'r Cyngor wedi derbyn 6 ymateb.

2.3 Llythyr at OGCC - diweddariad

Anfonwyd llythyr gan y Cadeirydd ar 16 Gorffennaf ym mynegi pryder am yr amser a gymerir i ymchwilio i honiadau bod cynghorwyr sir a chymuned yn yr ardal wedi ymddwyn yn groes i'w Cod Ymddygiad. Derbyniwyd ymateb gan yr Ombwdsmon ar 29 Gorffennaf 2025, a oedd yn nodi eu hymddiheuriadau a'r 'camau a gymerwyd yn ddiweddar i geisio cyflymu'r broses'. Mae'r rhai yn cynnwys:

Dyrannu adnoddau i greu rôl 'Swyddog Asesu' o fewn y Tîm Cod Ymddygiad, am y tro cyntaf. Caiff cwynion newydd eu cyfeirio at y swyddog yma yn y lle cyntaf, fel y gellir penderfynu a oes angen ymchwilio i'r gwyn ai peidio yn gyflym. Yna, gall Swyddogion Ymchwilio ganolbwyntio ar ymchwilio i achosion a gwrando ar sylwadau, heb orfod rheoli'r asesiadau hyn ar yr un pryd.

Mae rôl Cynorthwydd Trin Achosion wedi cael ei chreu yn ogystal, am gyfnod penodol, i helpu Swyddogion Ymchwilio gwblhau tasgau gweinyddol, megis trefnu cyfweiliadau, anfon gohebiaeth a holi am ddatganiadau, ayb.

Mae Swyddogion Ymchwilio Graddedig wedi cael eu penodi ac mae un ar leoliad gyda'r Tîm Cod Ymddygiad, ac felly mae gan y tîm fwy o gapasiti i ymchwilio.

3. ARGYMHELLIAD

Nodi'r adroddiad.